

Äldrenämnden

**Protokoll nr 2 fört vid äldrenämndens sammanträde
tisdagen den 22 januari 2008 kl. 15.00 – 16.00**

Justerat den 25 januari 2008

Ewa Samuelsson

Leif Rönngren

Ordförande	Ewa Samuelsson (kd)
Vice ordförande	Leif Rönngren (s)
Ledamöter	Olle Andretzky (m) Birgitta Holm (m) Carolin Ludvigsson (m) Birgitta Breile (m) Helen Jäderlund Eckardt (fp) Berit Kruse (s) Lars-Åke Henriksson (s) Norma Aranda de Gutiérrez (s) Margareta Johansson (v) Eivor Karlsson (mp)
Tjänstgörande ersättare	Kitty Ericsson (m)
Ersättare	EvaMargareta Nyhlén (m) Tünde Kovach (m) Ralph Svalstedt (m) Diana Wallhager (fp) Carina Franke (kd) Henry Holmström (s) Catarina Carbell (s) Olle Palmborg (s) Ulla-Liza Blom (s) Ann-Sofi Matthiesen (mp)

Förhinder anmält av Marie Ljungberg Schött (m), Louise Åstrand (m) och Mujde Rashid (v)

Inga-Lill Björck (Kommunal) närvarande som fackrepresentant.

Dessutom var Gunnel Rohlin, Raili Karlsson, Marianne Hedenström, Chatrin Engbo, Staffan Halleskog, Barbro Karlsson, Jenny Andersson och Patric Rylander närvarande.

§ 1 Närvarande

Noteras närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Leif Rönngren (s) utses att tillsammans ordföranden Ewa Samuelsson (kd) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av protokollsjusteringar

Anmäls att äldrenämndens protokoll 11/2007-12-18 samt 1/2008-01-07 (extra sammanträde), justerats 2007-11-16 respektive 2008-01-08.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Ett par frågor anmäls under förvaltningschefens information. Inga övriga frågor. Dagordningen fastställs.

§ 5 Rätten för alla Stockholmare över 75 år att få tillgång till 2 timmars hemtjänst i veckan med förenklad biståndsbedömning – (Yttrande Dnr 327-3313/2007)

Ärende

Föreligger ärende dnr: 106-232/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd), Olle Andretzky m.fl. (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) anmäler ett förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Ledamoten Margareta Johansson (v) anmäler ett annat förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Ledamoten Eivor Karlsson (mp) anmäler ytterligare ett förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Beslutsgång

Efter genomgång av framställda förslag och argument för dessa, noteras enhällighet för tillägg av att-satsen: äldreförvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på uppföljning av effekterna av de nya riktlinjerna, servicetjänster i form av vaktmästarservice samt förebyggande hembesök.

Ordföranden ställer därefter yrkandena mot varann och finner majoritet för beslut enligt förvaltningens förslag med gjort tillägg.

Äldrenämndens beslutar sålunda att:

1. besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande,
2. äldreförvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på uppföljning av effekterna av de nya riktlinjerna, servicetjänster i form av vaktmästarservice samt förebyggande hembesök.

Reservationer

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) reserverar sig med hänvisning till sitt förslag till beslut:

I huvudsak bifalla motionen

därutöver anföra följande

Det är viktigt och positivt att äldreförvaltningen berett detta ärende och sett över möjligheterna med att införa två timmars hemtjänst i veckan med förenklad biståndsbedömning till alla över 75 år.

Vi socialdemokrater vill garantera våra äldre en trygg och inflytelserik vardag och därför gav vi i vår reservationsbudget för 2008 äldreomsorgen i uppdrag att implementera just detta förslag. Vidare har vi avsatt 164 miljoner kronor utöver den borgerliga majoriteten på äldreomsorgen.

I det försök som gjordes, konstaterade hemtjänstpersonalen att de äldre ”hade ett mycket stort inflytande över de insatser som gavs” medan ”personer med ordinarie hemtjänst” inte hade samma möjligheter till inflytande. Den borgerliga majoriteten menar att de genom kundvalssystemet garanterar de äldre i staden valfrihet. Om man ämnar vara konsekvent i sin politik, vore det besynnerligt om man i samma veva bortser från det ökade inflytandet som vårt förslag innebär för de äldre.

Det är nödvändigt att poängtera att kommunstyrelsens pensionärsråd är i linje med vår motion. Vi håller med KPR:s resonemang om att det är hög tid att utforma ett system där myndighetsbeslutet kommer att uttryckas i hemtjänsttimmar per vecka. Att hänvisa till utvärdering av fixartjänsternas maximala 6 tim per år eller effekten av ökade förebyggande besök avvakta en omorientering, anser inte heller vi är tillfredsställande. Vi instämmer med KPR att detta borde kunna gå att genomföra under innevarande år.

Ledamoten Margareta Johansson (v) reserverar sig med hänvisning till sitt förslag till beslut:

Att delvis bifalla motionen

Därutöver anföra

Det är viktigt att understryka att rätten till förenklad biståndsbedömning i vänsterpartiets förslag inte handlar om att få två helt olika upplägg av hemtjänst.

I vänsterpartiets förslag i 2008 års budget har vi avsatt medel för 4 timmars förenklat biståndsbeslut i månaden för personer över 75 år, den rätten att bestämma över de 4 timmarna i månaden gäller även för personer som har en högre biståndsbedömd hjälp.

Ledamoten Eivor Karlsson reserverar sig med hänvisning till sitt förslag till beslut:

Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut

Därutöver anföra

I miljöpartiets förslag, 2008 års budget, har vi avsatt medel för fyra timmars förenklat beståndsbeslut i månaden för alla personer över 75 år. Det har bedrivits som ett lyckat försök i några stadsdelar under förra mandatperioden. Resultatet från försöksverksamheten och Äldrecentrums utvärdering är entydigt positiva.

Att hänvisa till servicetjänsten, Fixar-Malte, idag endast sex timmar per år, är inte en adekvat jämförelse som alternativ till förenklat biståndsbeslut.

Ur Socialstyrelsens meddelarblad augusti 2006: ”Servicetjänsten avser tjänster som är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad.”

Miljöpartiet anser att servicetjänsten ska omfatta alla personer

som fyllt 67 år. Något tak anser vi inte befogat. Det är inte belagt att äldre överutnyttjar denna tjänst.

§ 6 Bedömningskansliet

Ärende

Föreligger ärende dnr: 110-1/2008

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

1. äldrenämnden godkänner bedömningskansliets uppdrag i enlighet med förvaltningens förslag
2. äldrenämnden uppdrar åt förvaltningen att genomföra bedömningskansliets detaljorganisation.

Särskilda uttalanden

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd), Olle Andretzky m.fl. (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) gör följande särskilda uttalande:

De nya riktlinjerna för biståndsbedömning innebär en kraftig och viktig kvalitetsförbättring av äldreomsorgen. Riktlinjerna utgår tydligare från den enskildes behov och vardagssituation. Samtidigt innebär de ett nödvändigt förtydligande för biståndsbedömarnas arbete, något som inte minst äldreombudsmannen återkommande har efterlyst. Därmed förstärks också rättssäkerheten för den enskilde.

Vi vill understryka betydelsen av likvärdig bedömning över hela staden och vi menar att de nya riktlinjerna ger goda förutsättningar för detta. Att beakta den enskildes upplevelse av otrygghet och allmänna hälsotillstånd ställer höga krav på biståndsbedömarna. Metoder måste utvecklas för att hitta former för bedömning som tydligare tar hänsyn till faktorer som är svåra att mäta objektivt, som komplement till den medicinska bedömningen.

Vi välkomnar äldreförvaltningens förslag på uppdragsbeskrivning för det nya bedömningskansliet som vi tror kommer att bidra till en statushöjning och ökad professionalisering av stadsdelsförvaltningarnas myndighetsutövning. En av kansliets viktigaste uppgifter blir att ansvara för information och utbildning för såväl biståndshandläggarna som deras chefer i syfte att få till stånd en likvärdig och rättvis tillämpning av riktlinjerna. Det är i

sammanhanget viktigt att påpeka att bedömningskansliet ska verka på en övergripande och generell nivå. Överprövning av beslut i enskilda ärenden sker även fortsatt genom det gängse förfarandet i länsrätt och kammarrätt.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s) gör följande särskilda uttalande:

Inrättandet av ett bedömningskansli under äldrenämnden är ett bra och viktigt steg för att säkerställa och förbättra kvalitén inom äldreomsorgen. En viktig och angelägen uppgift för det nya bedömningskansliet är att också säkerställa att det finns rutiner att hantera och kunskap om de nya generösa riktlinjer som gäller från och med 1 januari 2008.

När det gäller resonemangen kring ledarskapsfrågorna måste detta klargöras ytterligare. I tjänsteutlåtandet tar förvaltningen upp att biståndshandläggarnas chefer kommer att vara målgrupp för bedömningskansliets insatser för att förbättra bedömningar inom vården och omsorgen. Det är nödvändigt att tydliggöra hur ledarskapet för biståndshandläggarnas chefer är tänkt att utvecklas. Dock är det viktigt att poängtera att det är bra att bedömningskansliet avser att arbeta med verksamhetsfokus i specifika utbildningsinsatser riktade till äldrecheferna. När det gäller ledarskapsutbildningar med fokus på just ledarskap, anser vi att detta ansvar åligger stadens ordinarie organisation för ledarskaps satsningar och utbildningar. Ledarskap är inte kopplat till ett specifikt verksamhetsområde.

Ledamoten Margareta Johansson (v) gör följande särskilda uttalande:

Vänsterpartiet har inget att invända mot de specifika uppdrag som det nya bedömningskansliet föreslås få, men har i vår budget motsatt oss att 5 mnkr tas från stadsdelsnämndernas äldreomsorg för att finansiera verksamheten.

När det gäller resonemangen kring ledarskapsfrågorna måste detta klargöras ytterligare. I tjänsteutlåtandet tar förvaltningen upp att biståndshandläggarnas chefer kommer att vara målgrupp för bedömningskansliets insatser för att förbättra bedömningar inom vården och omsorgen. Det är nödvändigt att tydliggöra hur ledarskapet för biståndshandläggarnas chefer är tänkt att utvecklas. Dock är det viktigt att poängtera att det är bra att bedömningskansliet avser att arbeta med verksamhetsfokus i specifika utbildningsinsatser riktade till äldrecheferna. När det gäller ledarskapsutbildningar med fokus på just ledarskap, anser vi att detta ansvar åligger stadens ordinarie organisation för ledarskaps satsningar och utbildningar. Ledarskap är inte kopplat till ett specifikt verksamhetsområde.

Det är oerhört viktigt att uppmärksamma biståndshandläggarna yrkesroll och funktion och att de många gånger är hårt klämda mellan sitt yrkesmässiga ansvar att följa socialtjänstlagen och den starka

ekonomistyrningen. Ett exempel kan hämtas från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, där majoriteten har beslutat om ett "tak" för antal beslut om särskilt boende som budgeten räcker till. Vi anser inte att det är förenligt med socialtjänstlagen, för vad gör biståndshandläggaren den dag då taket är uppnått men behov kvarstår?

Vänsterpartiet har också motsatt oss att ett bedömningskansli upprättas inom äldrenämnden, då vi anser att stadsdelsnämnderna ska ha kvar sitt ansvar för äldreomsorgen och att övergripande frågor kan skötas av socialtjänstförvaltningen och stadsledningskontoret. Det är därför bra att det klargörs i ärendet att kansliet har ett tidsbegränsat uppdrag och att uppgifterna därefter ska implementeras i ordinarie verksamhet.

§ 7 Anmälan av KF beslut 2007-12-11 om äldrepeng i tre nivåer

Ärende

Föreligger ärende dnr: 119-313/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar, att anmälan läggs till handlingarna.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ledamoten Margareta Johansson (v) gör ett särskilt uttalande:

Vänsterpartiet anser att den borgerliga majoriteten har byggt in ett systemfel när ett så viktigt ärende som nivån på äldrepengen inte kan remitteras till stadsdelsnämnderna för att ta tillvara den unika kompetens som finns där. Utmaningsrätten och avknopningspolitiken har enligt uppgift nämligen medfört att ett stort intresse för prisuppgifterna från personal som är intresserade av att avknoppa eller lägga egen-regianbud och man var rädd för att sekretessen inte skulle kunna upprätthållas vid en remittering. Privatiseringspolitiken i sig har alltså medfört att kommunfullmäktige har fått ett sämre beslutsunderlag för ersättningen till utförarna av äldreomsorg. Detta är allvarligt eftersom det skadar både demokratin och möjligheterna för våra utförare att klara av verksamheten.

§ 8 Förslag till anvisningar för vårdbehovsmätningar för fastställande av ersättningsnivåer i stadens valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboende

Ärende

Föreligger ärende dnr: 105-270/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd), Olle Andretzky m.fl. (m) och Helen Jäderlund Eckardt (fp) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson anmäler ett förslag till beslut och yrkar bifall till detta:

1. Äldrenämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. En uppdelning i kön görs då vårdbehovsmätningarna sammanställs.
3. En uppföljning av tillämpningen av de nya anvisningarna görs vid årets slut.
4. Därutöver vill vi anföra följande.

För att kunna ta tillvara den kunskap som vårdbehovsmätningar ger för att utveckla och förbättra omsorg om de äldre, anser vi det viktigt att man gör en uppdelning i kön. Detta för att kunna se om det finns skillnader som kräver förändrade arbetssätt.

En viktig fråga är om dessa mätningar är tillräckliga för att kunna göra en säker bedömning och att skalorna verkligen fångar upp de faktorer som ska ligga till grund för biståndsbeslut enligt de nya mer generösa riktlinjerna. Ytterligare en aspekt är om de föreslagna metoderna verkligen beaktar äldres sociala isolering och behov av social trygghet. Dessa osäkerhetsfaktorer gör att vi dels ser behovet av metodutveckling och dels anser att en uppföljning behöver göras vid årets slut.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag till anvisningar för vårdbehovsmätningar för fastställande av ersättningsnivåer i stadens valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboende.

§ 9 Förnyad ansökan om anslag för dagcenter för Somaliska kvinnor

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-203/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar återremiss av ärendet.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden återremitterar ärendet.

**§ 10 Ansökan till äldrenämnden om medel för projekt
”Anhörig/närståendestöd till äldre och långvarigt sjuka polacker”.**

Ärende

Föreligger ärende dnr: 420-298/2007

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (kd) yrkar återremiss av ärendet.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden återremitterar ärendet.

§ 11 Anmälningssärenden

Uppföljning av åtgärdsplan med anledning av inspektörsrapport från Spånga-Tensta sdn.

Granskning av äldreomsorgen 2007 i Maria-Gamla stans sdn.

Val av ledamöter och ersättare i äldrenämnden för år 2008
KF §7, 2007-12-11 (mem.2007:22) Omval av samtliga

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 12 Protokoll från äldrenämndens handikappråd

Anmäls äldrenämndens handikappråd protokoll 1/2008-01-15, vilket justerats 2008-01-16.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 13 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd

Anmäls kommunstyrelsens pensionärsråd protokoll 01/2008-01-15, vilket justerats 2008-01-16.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 14 Anmälan av postlista per den 4 januari 2008

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 15 Förvaltningschefens information

- Informeras om häktad chef för privat vårdföretag. Händelsen har inträffat i skolverksamhet, men företaget bedriver även upphandlad hemtjänst. Enskild uppföljning initierad och pågår. Ramavtal går igenom. Förvaltningen återkommer med information.
- Kvalitetssäkring av ärendeutskick genomförd.
- Inbjudan till Erfarenhetsseminarium angående Kost- och nutritionsprojekt i Stockholms län den 31 mars 2008.
- Jenny Andersson informerar om pågående IT-projekt för valfrihetsarbetet såsom: köhantering, verksamhetsuppföljning/kvalitetsredovisning, digitala rapporter/loggböcker som är kopplade till mobila lösningar, ersättningshantering till utförare inom vård- och omsorgsboende samt webben Stockholm.se.

Ansökan om projektmedel för vidareutveckling av verksamhetssystem från "e-tjänster", görs tillsammans med SLK:s förnyelseavdelning.

- ÄldreCentrums/CeFAM rapport 2007:20 "Förebyggande hembesök till äldre – en modell för det hälsofrämjande arbetet" delas ut.

§ 16 Övriga frågor

- Inga frågor.

Vid protokollet

Göran Edenberg
nämndsekreterare